PROGRAMM

des

k. k. Staats-Real- und Obergymnasiums

zu

Ungarisch-Hradisch.

Veröffentlicht am Schlusse des Schuljahres

1890—91.

Inhalt:

Ungarisch-Hradisch, 1891.

Selbstverlag des k. k. Staats-Real- und Obergymnasiums.

Druck von Friedrich Jasper in Wien.

Der 1. Theil dieser Beispielsammlung befindet sich im vorjährigen Jahresberichte derselben Anstalt.

Beispielsammlung aus Xenophon

zur Einübung der Moduslehre. Im Anschlusse an Dr. W. von Hartels Griechische Schulgrammatik.

(Fortsetzung und Schluss.)

Infinitiv. §. 221.

1. Accusativus cum infinitivo: §. 222.

Ἐβούλετο (Δαρεῖος) τὼ παῖδε ἀμφοτέρω παρεῖναι. I. 1 (I. 1, 1).
Ἠξίου δοθῆναι οἱ ταύτας τὰς πόλεις μᾶλλον ἢ Τισσαφέρνην ἄρχειν αὐτῶν. I. 8 (I. 1, 8).
Τισσαφέρνει δὲ ἐνόμιζε πολεμοῦντα αὐτὸν ἀμφὶ τὰ στρατεύματα δαπανᾶν. I. 8 (I. 1, 8).
Πρόξενον ἐκέλευσε λαβόντα ἄνδρας ὅτι πλείστους παραγενέσθαι. I. 11 (I. 1, 11).
Τοὺς φυγάδας ἐκέλευσε σὺν αὐτῷ στρατεύεσθαι. I. 13 (I. 2, 2).
Καὶ κελεύει αὐτοὺς (τοὺς στρατηγοὺς) λέγειν ταῦτα τοῖς στρατιώταις καὶ ἀναπείθειν ἕπεσθαι. II. 1 (I. 4, 11).
Οἱ δὲ στρατιῶται ἔφασαν αὐτοὺς (τοὺς στρατηγοὺς) πάλαι ταῦτ' εἰδότας κρύπτειν. II. 2 (I. 4, 12).
Νῦν δεῖται Κῦρος ἕπεσθαι τοὺς Ἕλληνας ἐπὶ βασιλέα. II. 4 (I. 4, 14).
Ἐγὼ οὖν φημι ὑμᾶς χρῆναι διαβῆναι τὸν Εὐφράτην ποταμόν. II. 4 (I. 4, 14).
Ηὔχοντο αὐτὸν εὐτυχῆσαι. II. 7 (I. 4, 17).
Ἐδόκει σαφῶς ὑποχωρῆσαι τὸν ποταμὸν Κύρῳ ὡς βασιλεύσοντι. (Vgl. Hartel § 223, Anm. 6.) II. 8 (I. 4, 18).

Andere Beispiele: II. 12 (I. 5, 3); II. 16 (I. 5, 7); II. 17 (I. 5, 8); II. 22 (I. 5, 13); II. 23 (I. 5, 14); II. 28 (I. 6, 2); II. 29 (I. 6, 3); II. 32 (I. 6, 6); II. 33 (I. 6, 7); II. 35 (I. 6, 9); II. 36 (I. 6, 10); III. 1 (I. 7, 1) 2 Beispiele; III. 3 (I. 7, 3); III. 4 (I. 7, 4); III. 7 (I. 7, 7); III. 9 (I. 7, 9); III. 14 (I. 7, 14); III. 22 (I. 8, 2); III. 40 (I. 8, 20); IV. 2 (I. 9, 2); IV. 8 (I. 9, 8); IV. 15 (I. 9, 15); IV. 16 (I. 9, 16); IV. 17 (I. 9, 17); IV. 26 (I. 9, 26) 2 Beispiele; IV. 28 (I. 9, 28); V. 6 (II. 5, 6); V. 8 (II. 5, 8); V. 11 (II. 5, 11); V. 12 (II. 5, 12); V. 28 (II. 5, 28); V. 29 (II. 5, 29) 2 Beispiele; V. 30 (II. 5, 30); V. 34 (II. 5, 34); V. 41 (II. 5, 41); V. 52 (II. 6, 10); V. 53 (II. 6, 11); V. 60 (II. 6, 18); V. 62 (II. 6, 20); V. 64 (II. 6, 22); V. 66 (II. 6, 24); V. 68 (II. 6, 26); VI. 8 (III. 1, 9); VI. 12 (III. 1, 13); VI. 13 (III. 1, 14) 2 Beispiele; VI. 36 (III. 1, 37); VI. 43 (III. 1, 44); VI. 44 (III. 1, 45); VI. 49 (III. 2, 3); VI. 52 (III. 2, 6); VI. 54 (III. 2, 8); VI. 56 (III. 2, 10); VI. 61 (III. 2, 15); VI. 62 (III. 2, 16); VI. 63 (III. 2, 17);

VI. 70 (III. 2, 24); VI. 74 (III. 2, 28); VI. 76 (III. 2, 30) 2 Beispiele; VI. 85 (III. 2, 39); VII. 2 (IV. 1, 3);*) VII. 21 (IV. 1, 22) 2 Beispiele; VII. 24 (IV. 1, 25); VII. 41 (IV. 2, 15); VII. 68 (IV. 3, 15); VIII. 16 (IV. 4, 16); VIII. 19 (IV. 4, 18); VIII. 37 (IV. 5. 15); VIII. 50 (IV. 5, 28); VIII. 54 (IV. 5, 32); VIII. 56 (IV. 5, 34); VIII. 76 (IV. 6, 18); VIII. 77 (IV. 6, 19); IX. 6 (IV. 7, 6); IX. 9 (IV. 7, 9); IX. 22 (IV. 7, 22); IX. 31 (IV. 8, 4); IX. 34 (IV. 8, 7); IX. 41 (IV. 8, 14); IX. 55 (IV. 8, 28).

§. **222.** 2. Nominativus cum infinitivo:

Μένωνι δὲ καὶ δῶρα ἐλέγετο πέμψαι μεγαλοπρεπῶς. II. 7 (I. 4, 17).
Εἰκάζετο δ' εἶναι ὁ στίβος ὡς δισχιλίων ἱππέων. II. 27 (I. 6, 1).
Τῷ δὲ Κύρῳ ἀκούσαντι ταῦτα ἐδόκει ὠφέλιμα εἶναι. II. 28 (I. 6, 2).
Ὁμολογεῖς οὖν περὶ ἐμὲ ἄδικος γεγενῆσθαι; II. 34 (I. 6, 8).
Τῶν δὲ πολεμίων ἐλέγοντο εἶναι ἑκατὸν καὶ εἴκοσι μυριάδες. III. 10 (I. 7, 10.)
Ἔδοξε (βασιλεὺς) καὶ Κύρῳ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀπεγνωκέναι τοῦ μάχεσθαι. III. 19 (I. 7, 19).
Τισσαφέρνης ἐλέγετο τούτων ἄρχειν. III. 29 (I. 8, 9).
Ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ τοξευθῆναί τις ἐλέγετο. III. 40 (I. 8, 20).
Καὶ ἀποκτεῖναι λέγεται αὐτὸς (Κῦρος) τῇ ἑαυτοῦ χειρὶ Ἀρταγέρσην. III. 44 (I. 8, 24).
Ἔνθα Κῦρος αἰδημονέστατος ἐδόκει εἶναι. IV. 5 (I. 9, 5).

Andere Beispiele: II. 2 (I. 4, 12); II. 3 (I. 4, 13); II. 8 (I. 4. 18); III. 4 (I. 7, 4); III. 29 (I. 8, 9); III. 47 (I. 8, 27); IV. 2 (I. 9, 2); IV. 8 (I. 9, 8); IV. 14 (I. 9, 14); IV. 18 (I. 9, 18); IV. 20 (I. 9, 20); IV. 21 (I. 9, 21); IV. 21 (I. 9, 21); IV. 24 (I. 9, 24); IV. 29 (I. 9. 29); V. 15 (II. 5, 15); V. 16 (II. 5, 16); V. 24 (II. 5, 24); V. 35 (II. 5, 35); V. 48 (II. 6, 6); V. 49 (II. 6, 7); V. 50 (II. 6, 8); V. 53 (II. 6, 11); V. 57 (II. 6, 15); V. 59 (II. 6, 17); V. 70 (II. 6, 28 [29]); VI. 8 (III. 1, 9); VI. 10 (III. 1, 11); VI. 20 (III. 1, 21); VI. 24 (III. 1, 25); VI. 37 (III. 1, 38); VII. 26 (IV. 1, 27); VII. 45 (IV. 2, 19); VII. 57 (IV. 3, 4); VIII. 17 (IV. 4, 17); VIII. 22 (IV. 4, 22); VIII. 25 (IV. 5, 2); VIII. 26 (IV. 5, 4); VIII. 37 (IV. 5, 15); IX. 34 (IV. 8, 7).

§. **222.** 3. Das Subject des Infinitivs einem abhängigen Casus des reg. Verbums entnommen:

Παραγγέλλει τῷ τε Κλεάρχῳ λαβόντι ἥκειν, ὅσον ἦν αὐτῷ στράτευμα, καὶ τῷ Ἀριστίππῳ συναλλαγέντι πρὸς τοὺς οἴκοι ἀποπέμψαι πρὸς ἑαυτόν, ὃ εἶχε στράτευμα. I. 12 (I. 2, 1).
Τοῖς τε ἄλλοις πᾶσι παρήγγελλεν ἐξοπλίζεσθαι καὶ καθίστασθαι εἰς τὴν ἑαυτοῦ τάξιν ἕκαστον. III. 23 (I. 8, 3).
Κῦρος ἄρχειν ἀξιώτατος (ἦν), ὡς παρὰ πάντων ὁμολογεῖται τῶν Κύρου δοκούντων ἐν πείρᾳ γενέσθαι. IV. 1 (I. 9, 1).
Συμβουλεύει τῷ Ξενοφῶντι ἐλθόντα εἰς Δελφοὺς ἀνακοινῶσαι τῷ θεῷ περὶ τῆς πορείας. VI. 4 (III. 1, 5).
Ἔδοξε αὐτοῖς προφυλακὰς καταστήσαντας συγκαλεῖν τοὺς στρατιώτας. VI. 47 (III. 2, 1).

*) Fehlt bei Weidner.

Ἴσως οὖν ἀσφαλέστερον ἡμῖν (ἐστιν) πορεύεσθαι πλαίσιον ποιησαμένους τῶν ὅπλων. VI. 82 (III. 2, 36).

Συνελθοῦσι τοῖς στρατηγοῖς καὶ λοχαγοῖς ἔδοξε τῶν τε ὑποζυγίων τὰ ἀναγκαῖα καὶ δυνατώτατα ἔχοντας πορεύεσθαι. VII. 11 (IV. 1, 12).

Ἐνταῦθα δ' ἐδόκει συγκαλέσαντας λοχαγοὺς καὶ πελταστὰς λέγειν τὰ παρόντα. VII. 25 (IV. 1, 26).

Der Infinitiv ohne Artikel.

a) Als Object bei den Verben sagen etc.: §. **223**.

1. εἰπεῖν:

Ἔνθα δὴ τῶν μάντεών τις εἶπε σφαγιάσασθαι τῷ ἀνέμῳ. VIII. 26 (IV. 5, 4).

2. λέγειν (nur persönl. construiert im Passivum. Sieh. δοκέω!):

Μένωνι καὶ δῶρα ἐλέγετο πέμψαι μεγαλοπρεπῶς. II. 7 (I. 4, 17).

Überdies: III. 10 (I. 7, 10); III. 29 (I. 8, 9) Τισσαφέρνης ἐλέγετο ἄρχειν; III. 29 (I. 8, 9) Αἰγύπτιοι δ' οὗτοι ἐλέγοντο (sc. εἶναι); III. 40 (I. 8, 20); III. 44 (I. 8, 24); III. 47 (I. 8, 27); IV. 18 (I. 9, 18); IV. 20 (I. 9, 20); V. 50 (II. 6, 8); V. 57 (II. 6, 15); V. 70 (II. 6, 28 [29]); VI. 8 (III. 1, 9); VII. 2 (IV. 1, 3);*) VII. 57 (IV. 3, 4); VIII. 25 (IV. 5, 2).

3. φάναι:

Ἐγὼ οὖν φημι ὑμᾶς χρῆναι διαβῆναι τὸν Εὐφράτην ποταμόν. II. 4 (I. 4, 14).

Überdies: II. 2 (I. 4, 12); II. 32 (I. 6, 6); II. 33 (I. 6, 7); II. 36 (I. 6, 10); III. 40 (I. 8, 20); V. 35 (II. 5, 35); V. 53 (II. 6, 11); VII. 24 (IV. 1, 25); VII. 26 (IV. 1, 27); VII. 45 (IV. 2, 19); VIII. 17 (IV. 4, 17); VIII. 19 (IV. 4, 18); VIII. 22 IV. 4, 22); VIII. 56 (IV. 5, 34); IX. 34 (IV. 8, 7) zweimal.

4. οὐ φάναι:

Οἱ δ' ἡγεμόνες οὔ φασιν εἶναι ἄλλην ὁδόν. VII. 20 (IV. 1, 21.)

Überdies: II. 2 (I. 4, 12); VIII. 16 (IV. 4, 16); VIII. 37 (IV. 5, 15).

5. πιστὰ δοῦναι καὶ λαβεῖν = ὀμνύναι:

Καὶ ἐδώκαμεν καὶ ἐλάβομεν πιστὰ μὴ προδώσειν ἀλλήλους. VI. 51 (III. 2, 5).

6. φράζειν:

Ἀλλὰ φράσαι τοῖς ἑαυτοῦ ἱππεῦσιν ἐκέλευεν ὡς φίλιον αὐτὸν ὑποδέχεσθαι. II. 29 (I. 6, 3).

7. ὑπισχνεῖσθαι:

Ὁ δ' ὑπέσχετο ἀνδρὶ ἑκάστῳ δώσειν πέντε ἀργυρίου μνᾶς. II. 3 (I. 4, 13.)

8. ἡγεῖσθαι:

Ἀκολάστου γὰρ στρατεύματος οὐδὲν ἡγεῖτο ὄφελος εἶναι. V. 52 (II. 6, 10).

Überdies: VI. 24 (III. 1, 25).

9. νομίζειν:

Τισσαφέρνει δὲ ἐνόμιζε πολεμοῦντα αὐτὸν ἀμφὶ τὰ στρατεύματα δαπανᾶν. I. 8 (I. 1, 8).

---

*) Fehlt bei Weidner.

Überdies: III. 3 (I. 7, 2); IV. 2 (I. 9, 2) (Persönl. Const. im Passiv. Sieh δοκέω!); IV. 29 (I. 9, 29); V. 6 (II. 5, 6); V. 8 (II. 5, 8); V. 11 (II. 5, 11); V. 34 (II. 5, 34); VI. 74 (III. 2, 28); VI. 76 (III. 2, 30).

10. οἴεσθαι:

Οἴει γάρ σοι μαχεῖσθαι, ὦ Κῦρε, τὸν ἀδελφόν; III. 9 (I. 7, 9).

Überdies: III. 14 (I. 7, 14); IV. 15 (I. 9, 15); IV. 21 (I. 9, 21); V. 59 (II. 6, 17); V. 60 (II. 6, 18); V. 62 (II. 6, 20); V. 64 (II. 6, 22); V. 66 (II. 6, 24); V. 68 (II. 6, 26); IX. 22 (IV. 7, 22); IX. 31 (IV. 8, 4).

11. ἐλπίζειν:

Ἐλπίζω δὲ οὐδὲ τοὺς πολεμίους μενεῖν ἔτι. VIII. 76 (IV. 6, 18).

12. προσδοκᾶν und ἀναμένειν:

Ἐγὼ οὖν τὸν ἐκ ποίας πόλεως στρατηγὸν προσδοκῶ ταῦτα πράξειν; ποίαν δ' ἡλικίαν ἐμαυτῷ ἐλθεῖν ἀναμένω; VI. 13 (III. 1, 14.)

13. πιστεύειν:

Καὶ εἴ τις πολέμιος ἐγένετο, σπεισαμένου Κύρου ἐπίστευε μηδὲν ἂν παρὰ τὰς σπονδὰς παθεῖν. IV. 8 (I. 9, 8).

14. ἐλπίδας ἔχειν:

Ἀλλὰ μὴν ἐρῶ γὰρ καὶ ταῦτα, ἐξ ὧν ἔχω ἐλπίδας καὶ σὲ βουλήσεσθαι φίλον ἡμῖν εἶναι. V. 12 (II. 5, 12).

15. εἰκάζειν:

Τὴν χιόνα εἴκαζον τετηκέναι. VIII. 37 (IV. 5, 15).

Überdies: II. 27 (I. 6, 1). (Pers. Constr. im Passiv. Sieh δοκέω!)

16. ὑποπτεύειν:

Ὑπώπτευε δὲ εἶναι τὸν διαβάλλοντα Μένωνα. V. 28 (II. 5, 28).

Überdies: VII. 41 (IV. 2, 15).

17. κρίνειν:

Ὁ Κλέαρχος κρίνας ἀδικεῖν τὸν τοῦ Μένωνος πληγὰς ἐνέβαλεν. II. 20 (I. 5, 11).

Überdies: IV. 5 (I. 9, 5); IV. 28 (I. 9, 28).

18. εἰδέναι:

Οἶδα ἡμῖν ὅρκους γεγενημένους καὶ δεξιὰς δεδομένας (sc. εἶναι) μὴ ἀδικήσειν ἀλλήλους. V. 3 (II. 5, 3).

19. γιγνώσκειν:

Ἔγνωσαν κερδαλεώτερον εἶναι Κύρῳ καλῶς ἄρχειν ἢ τὸ κατὰ μῆνα κέρδος. IV. 17 (I. 9, 17).

20. ὁμολογεῖν:

Ὁμολογεῖς οὖν περὶ ἐμὲ ἄδικος γεγενῆσθαι; II. 34 (I. 6, 8).

Überdies: IV. 1 (I. 9, 1); IV. 14 (I. 9, 14). (Persönl. Constr. im Passiv. Sieh δοκέω!)

21. ἀντιλέγειν:

Τῶν δὲ στρατιώτων ἀντέλεγόν τινες αὐτῷ μὴ ἰέναι πάντας τοὺς λοχαγοὺς καὶ στρατηγοὺς μηδὲ πιστεύειν Τισσαφέρνει. V. 29 (II. 5, 29).

22. δοκέω (Persönliche Constr.):

Ἐδόκει δὴ θεῖον εἶναι. II. 8 (I. 4, 18).

Überdies: II. 28 (I. 6, 2); III. 19 (I. 7, 19); III. 22 (I. 8, 2); IV. 5 (I. 9, 5); IV. 24 (I. 9, 24); V. 15 (II. 5, 15); V. 16 (II. 5, 16); V. 24 (II. 5, 24); V. 48 (II. 6, 6); V. 49 (II. 6, 7); V. 53 (II. 6, 11); VI. 10 (III. 1, 11); VI. 20 (III. 1, 21); VI. 37 (III. 1, 38); unpers. Constr. II. 8 (I. 4, 18).

23. διδάσκειν:

Ἐνταῦθα δὴ καὶ διδάσκει ὁ κωμάρχης περὶ τοὺς πόδας τῶν ἵππων καὶ τῶν ὑποζυγίων σακία περιειλεῖν. VIII. 58 (IV. 5, 36).

24. ἐμποδὼν und κωλῦον εἶναι:

Τί ἐμποδὼν μὴ οὐχὶ πάντα μὲν τὰ χαλεπώτατα ἐπιδόντας, πάντα δὲ τὰ δεινότατα παθόντας ἀποθανεῖν; VI. 12 (III. 1, 13).

Ἄλλο τι ἢ οὐδὲν κωλύει παριέναι; IX. 5 (IV. 7, 5).

Überdies: IX. 4 (IV. 7, 4); IX. 41 (IV. 8, 14).

b) Als Object bei den Verben wollen etc.:

1. πειρᾶσθαι:

(Κῦρος) ἐπειρᾶτο κατάγειν τοὺς ἐκπεπτωκότας. I. 7 (I. 1, 7).

Überdies: IV. 21 (I. 9, 21); V. 41 (II. 5, 41); V. 67 (II. 6, 25); VI. 52 (III. 2, 6); VI. 72 (III. 2, 26); VII. 58 (IV. 3, 5); IX. 4 (IV. 7, 4).

2. βούλεσθαι:

Ἐβούλετο (Δαρεῖος) τὼ παῖδε ἀμφοτέρω παρεῖναι. I. 1 (I. 1, 1).

Überdies: IV. 26 (I. 9, 26); V. 6 (II. 5, 6); V. 29 (II. 5, 29); VI. 44 (III. 1, 45)

3. ἐθέλειν:

Οὐκ ἤθελεν (Κλέαρχος) ἀποσπάσαι ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τὸ δεξιὸν κέρας. III. 33 (I. 8, 13).

Überdies: V. 52 (II. 6, 10): VI. 51 (III. 2, 5); VII. 26 (IV. 1, 27); VIII. 77 (IV. 6, 19); IX. 31 (IV. 8, 4); IX. 34 (IV. 8, 7).

4. ἐπιθυμεῖν:

Ἐπεθύμησαν καὶ χρήματα καὶ πόλεις προέσθαι. IV. 12 (I. 9, 12).

Überdies: V. 11 (II. 5, 11); V. 58 (II. 6, 16); VI. 85 (III. 2, 39).

5. προθυμεῖσθαι:

Ἀπεκτείναμέν τινας αὐτῶν καὶ ζῶντας προὐθυμήθημεν λαβεῖν. VII. 21 (IV. 1, 22).

6. συμπροθυμεῖσθαι:

Προθυμουμένου τοῦ Προξένου καὶ ὁ Κῦρος συμπροὐθυμεῖτο μεῖναι αὐτόν. VI. 8 (III. 1, 9).

7. ἐπιχειρεῖν:

Καὶ παρ' οἷς μὲν ἐπεχείρει πρωτεύειν φιλίᾳ, διαβάλλων τοὺς πρώτους τοῦτο ᾤετο δεῖν κτήσασθαι. V. 68 (II. 6, 26).

Überdies: VII. 77 (IV. 3, 25).

8. μέλλειν:

(Ξενοφῶν) καταλαμβάνει ἐν Σάρδεσι Πρόξενον καὶ Κῦρον μέλλοντας ἤδη ὁρμᾶν τὴν ἄνω ὁδόν. VI. 7 (III. 1, 8).
Überdies: IX. 16 (IV. 7, 16).

9. αἱρεῖσθαι:

Εἵλοντο Δρακόντιον Σπαρτιάτην δρόμου τ' ἐπιμεληθῆναι καὶ τοῦ ἀγῶνος προστατῆσαι. IX. 52 (IV. 8, 25).

10. ἑτοιμὸν εἶναι:

Ἐγὼ τοίνυν ἑτοιμός εἰμι τοὺς ὀπισθοφύλακας ἔχων ἰέναι. VIII. 75 (IV. 6, 17).

11. τολμᾶν:

Ἐπεὶ δὲ Ξενοφῶν ἐτόλμησε γυμνὸς ἀναστὰς σχίζειν ξύλα, ταχ' ἀναστάς τις καὶ ἄλλος ἔσχιζεν. VIII. 12 (IV. 4, 12).

12. κωλύειν:

Οἱ θεῶν ἡμᾶς ὅρκοι κωλύουσι πολεμίους εἶναι ἀλλήλοις. V. 7 (II. 5, 7).

13. εὔχεσθαι:

Οἱ στρατιῶται ηὔχοντο αὐτὸν (Κῦρον) εὐτυχῆσαι. II. 7 (I. 4, 17).

14. ἀξιοῦν:

Πρὸς δὲ βασιλέα πέμπων ἠξίου δοθῆναι οἷ ταύτας τὰς πόλεις. I. 8 (I. 1, 8).
Überdies: V. 69 (II. 6, 27).

15. δεῖσθαι:

(Κῦρος) δεῖται αὐτοῦ μὴ καταλῦσαι πρὸς τοὺς ἀντιστασιώτας. I. 10 (I. 1, 10).
Überdies: II. 4 (I. 4, 14); II. 23 (I. 5, 14); IV. 26 (I. 9, 26); VIII. 38 (IV. 5, 16).

16. κελεύειν:

Πρόξενον ἐκέλευσε παραγενέσθαι. I. 11 (I. 1, 11).
Überdies: I. 13 (I. 2, 2); II. 1 (I. 4, 11); II. 4 (I. 4, 11); II. 17 (I. 5, 8); II. 22 (I. 5, 13); II. 23 (I. 5, 14); II. 28 (I. 6, 2); II. 29 (I. 6, 3); II. 30 (I. 6, 4); III. 1 (I. 7, 1); III. 35 (I. 8, 15); IV. 2 (I. 9, 2); IV. 26 (I. 9, 26); V. 27 (II. 5, 27); VI. 25 (III. 1, 26); VII. 28 (IV. 2, 1); VII. 42 (IV. 2, 16); VII. 66 (IV. 3, 13); VII. 79 (IV. 3, 27); VII. 80 (IV. 3, 28); VIII. 38 (IV. 5, 16); VIII. 42 (IV. 5, 20); VIII. 44 (IV. 5, 22); VIII. 46 (IV. 5, 24); VIII. 50 (IV. 5, 28); IX. 53 (IV. 8, 26).

17. παραγγέλλειν

Ἐνταῦθα καὶ παραγγέλλει τῷ Κλεάρχῳ ἥκειν. I. 12 (I. 2, 1).
Überdies: III. 23 (I. 8, 3); VII. 15 (IV. 1, 16); VII. 62 (IV. 3, 9); VII. 67 (IV. 3, 14); VII. 70 (IV. 3, 17); VII. 78 (IV. 3, 26); VII. 81 (IV. 3, 29); VIII. 64 (IV. 6, 6); VIII. 66 (IV. 6, 8).

18. τάττειν:

Ὁ Κῦρος ἔταξε Γλοῦν καὶ Πίγρητα συνεκβιβάζειν τὰς ἁμάξας. II. 16 (I. 5, 7).
Überdies: VII. 82 (IV. 3, 30).

19. συμβουλεύειν:

Συμβουλεύω ἐγὼ τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐκποδὼν ποιεῖσθαι ὡς τάχιστα. II. 35 (I. 6, 9).
Überdies: VI. 4 (III. 1, 5).

20. παρακελεύεσθαι:

Παρεκελεύοντο αὐτῷ πάντες μὴ μάχεσθαι. III. 9 (I. 7, 9).

21. ἐπαγγέλλεσθαι:

Τεθνάναι ἐπηγγείλατο. IX. 20 (IV. 7, 20).

22. κηρύττειν:

Ταῦτα ἐκήρυξαν οὕτω ποιεῖν. VII. 12 (IV. 1, 13.)

23. βοᾶν:

Τῷ Κλεάρχῳ ἐβόα ἄγειν τὸ στράτευμα κατὰ μέσον τὸ τῶν πολεμίων. III. 32 (I. 8, 12).

Überdies: III. 39 (I. 8, 19); VII. 74 (IV. 3, 22).

24. παρεγγυᾶν:

Ἐκ τούτου παρηγγύησαν οἱ στρατηγοὶ εὔχεσθαι. IX. 43 (IV. 8, 16).

25. ποιεῖν:

Ἐγὼ τὸν οἴκαδε βουλόμενον ἀπιέναι τοῖς οἴκοι ζηλωτὸν ποιήσω ἀπελθεῖν. III. 4 (I. 7, 4).

Überdies: III. 4 (I. 7, 4); IV. 16 (I. 9, 16); VII. 21 (IV. 1, 22).

26. δύνασθαι:

Ἐγὼ οὔτε καθεύδειν δύναμαι οὔτε κατακεῖσθαι ἔτι. VI. 14 (III. 1, 15).

Überdies: V. 4 (II. 5, 4); VI. 10 (III. 1, 11); VII. 18 (IV. 1, 19); VIII. 33 (IV. 5, 11); VIII. 38 (IV. 5, 16); IX. 16 (IV. 7, 16); IX. 47 (IV. 8, 20); IX. 53 (IV. 8, 26).

27. διαπράττεσθαι:

Ὁ Κλέαρχος ἰσχυρῶς κατέτεινεν, ἔστε διεπράξατο πέντε στρατηγοὺς ἰέναι. V. 30 (II. 5, 30).

28. σύνθημα ποιεῖσθαι:

Καὶ σύνθημα ἐποιήσαντο πυρὰ κάειν πολλά. VIII. 78 (IV. 6, 20).

29. συντίθεσθαι:

Συντίθενται τὴν νύκτα τὸ χωρίον φυλάττειν. VII. 28 (IV. 2, 1).

Als Subject bei unpersönlichen Verben und Ausdrücken:

1. δοκεῖ:

Ἔδοξεν οὖν τῷ Κλεάρχῳ συγγενέσθαι τῷ Τισσαφέρνει. V. 2 (II. 5, 2).

Überdies: III. 1 (I. 7, 1); V. 4 (II. 5, 4); V. 15 (II. 5, 15); VI. 47 (III. 2, 1); VI. 58 (III. 2, 12); VI. 72 (III. 2, 26); VI. 73 (III. 2, 27); VI. 78 (III. 2, 32); VI. 79 (III. 2, 33); VII. 5 (IV. 1, 6); VII. 11 (IV. 1, 12); VII. 25 (IV. 1, 26); VII. 38 (IV. 2, 12); VII. 61 (IV. 3, 8); VII. 68 (IV. 3, 15); VIII. 8 (IV. 4, 8); VIII. 10 (IV. 4, 10); VIII. 11 (IV. 4, 11); VIII. 14 (IV. 4, 14); VIII. 15 (IV. 4, 15); VIII. 19 (IV. 4. 18); VIII. 22 (IV. 4, 21); VIII. 23 (IV. 4, 22); VIII. 26 (IV. 5, 4); VIII. 39 (IV. 5, 17); VIII. 66 (IV. 6, 8); VIII. 67 (IV. 6, 9); VIII. 68 (IV. 6, 10); VIII. 71 (IV. 6, 13); IX. 24 (IV. 7, 24); IX. 36 (IV. 8, 9).

2. δεῖ:

Ἡμᾶς δεῖ τοὺς ἡμετέρους φίλους τούτων ἐγκρατεῖς ποιῆσαι. III. 7 (I. 7, 7).

Überdies: II. 35 (I. 6, 9); VI. 43 (III. 1, 44); VI. 49 (III. 2, 3); VI. 52 (III. 2, 6); VI. 73 (III. 2, 27); VI. 76 (III. 2, 30); VI. 85 (III. 2, 39); VII. 12 (IV. 1, 13); VIII. 54 (IV. 5, 32); VIII. 68 (IV. 6, 10); VIII. 77 (IV. 6, 19); IX. 6 (IV. 7, 6); IX. 41 (IV. 8, 14); IX. 55 (IV. 8, 28).

3. ἔστι:

Ἔνθα δὴ μέρος τι τῆς εὐταξίας ἦν θεάσασθαι. II. 17 (I. 5, 8).

Überdies: IV. 3 (I. 9, 3); IV. 13 (I. 9, 13); VI. 59 (III. 2, 13); VI. 85 (III. 2, 39); VII. 7 (IV. 1, 8); VII. 31 (IV. 2, 4); VII. 59 (IV. 3, 6); IX. 2 (IV. 7, 2); IX. 9 (IV. 7, 9).

4. ἔξεστιν:

Τοσαῦτα ὄρη ὁρᾶτε ὑμῖν ὄντα πορευτέα, ἃ ἡμῖν ἔξεστι ἄπορα ὑμῖν παρέχειν. V. 18 (II. 5, 18).

Überdies: V. 18 (II. 5, 18); V. 23 (II. 5, 23); VI. 12 (III. 1, 13); VII. 19 (IV. 1, 20).

5. πάρεστιν:

Οὗ (rel. Anknüpfung) δὴ παρῆν μετρεῖν τὸ βάθος τῆς χιόνος. VIII. 28 (IV. 5, 6).

6. ἀνάγκη und ἀναγκαῖόν (ἐστιν):

Ἀνάγκη ἡμᾶς πολλὴν ἀθυμίαν ἔχειν. VI. 54 (III. 2, 8).

Überdies: VII. 14 (IV. 1, 15); VII. 36 (IV. 2, 10); VIII. 68 (IV. 6, 10).

7. σχολή (ἐστιν):

Σχολὴ δ' οὐκ ἦν ἰδεῖν παρελθόντι τὸ αἴτιον τῆς σπουδῆς. VII. 16 (IV. 1, 17).

Überdies: II. 35 (I. 6, 9).

8. γίγνεται:

Ἐν τῇ Κύρου ἀρχῇ ἐγένετο καὶ Ἕλληνι καὶ βαρβάρῳ μηδὲν ἀδικοῦντι ἀδεῶς πορεύεσθαι. IV. 13 (I. 9, 13).

9. κερδάλεόν (ἐστιν):

Ἔγνωσαν κερδαλεώτερον εἶναι Κύρῳ καλῶς ἄρχειν ἢ τὸ κατὰ μῆνα κέρδος. IV. 17 (I. 9, 17).

10. κίνδυνός (ἐστιν):

Ἀντιπάσχειν δὲ οὐδεὶς κίνδυνος. V. 17 (II. 5, 17).

11. λοιπόν (ἐστιν):

Λοιπόν μοι εἰπεῖν. VI. 74 (III. 2, 28).

12. ὥρα (ἐστιν):

Ὥρα δὲ βουλεύεσθαι, εἴτε τήμερον εἴτε αὔριον δοκεῖ ὑπερβάλλειν τὸ ὄρος. VIII. 65 (IV. 6, 7).

13. ἀσφαλές (ἐστιν):

Ἴσως οὖν ἀσφαλέστερον ἡμῖν πορεύεσθαι πλαίσιον ποιησαμένους τῶν ὅπλων. VI. 82 (III. 2, 36).

Überdies: VII. 65 (IV. 3, 12).

14. δίκαιόν (ἐστιν):

Δίκαιον γὰρ ἀπόλλυσθαι τοὺς ἐπιορκοῦντας. V. 41 (II. 6, 9).

Überdies: VI. 36 (III. 1, 37).

15. ὄκνος (ἐστίν):

Καὶ πολὺς ὄκνος ἦν ἀνίστασθαι. VIII. 11 (IV. 4, 11).

16. εἰκός (ἐστιν):

Ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ εἰκὸς τοὺς πολεμίους ἥξειν. VI. 12 (III. 1, 13).

Überdies: VI. 56 (III. 2, 10); VIII. 67 (IV. 6, 9).

17. ῥᾴδιόν (ἐστιν):

Πολὺ γὰρ ῥᾷον ὄρθιον ἀμαχεὶ ἰέναι ἢ ὁμαλές. VIII. 70 (IV. 6, 12).

Überdies: IX. 7 (IV. 7, 7); IX. 40 (IV. 8, 13); IX. 40 (IV. 8, 13).

18. καιρός (ἐστιν):

Νῦν οὖν μάλα σοι καιρός ἐστιν ἐπιδείξασθαι τὴν παιδείαν. VIII. 73 (IV. 6, 15).

19. κρεῖττόν (ἐστιν):

Τοὺς δ' ἐθέλοντας φυγῆς ἄρχειν πολὺ κρεῖττον σὺν τοῖς πολεμίοις ταττομένους ἢ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ τάξει ὁρᾶν. VI. 63 (III. 2, 17).

Überdies: VIII. 69 (IV. 6, 11).

20. προσήκει:

Πολὺ δήπου ὑμᾶς προσήκει καὶ ἀμείνονας καὶ προθυμοτέρους εἶναι. VI. 61 (III. 2, 15).

Überdies: VI. 57 (III. 2, 11).

21. πρέπει:

Ἀλλὰ μὴν καὶ θαρραλεωτέρους νῦν πρέπει εἶναι πρὸς τοὺς πολεμίους. VI. 62 (III. 2, 16).

22. χρή:

Καὶ ἡμᾶς δ' ἂν ἔφην ἔγωγε χρῆναι μήπω φανεροὺς εἶναι οἴκαδε ὁρμημένους. VI. 70 (III. 2, 24).

23. οἷόν τέ ἐστιν:

Καὶ παντάπασιν οὐδὲ πελάσαι οἷόν τ' ἦν τῇ εἰσόδῳ. VII. 30 (IV. 2, 3).

Als Ergänzung bei relativen Adjectiven:

1. ἱκανός:

Ἐπεμέλετο, ὡς πολεμεῖν τε ἱκανοὶ εἴησαν. I. 5 (I. 1, 5).

Überdies: I. 12 (I. 2, 1); V. 11 (II. 5, 11); V. 17 (II. 5, 17); V. 49 (II. 6, 7); V. 50 (II. 6, 8); V. 57 (II. 6, 15); V. 59 (II. 6, 17); V. 61 (II. 6, 19); V. 62 (II. 6, 20); VII. 23 (IV. 1, 24); IX. 52 (IV. 8, 25).

2. ἄξιος:

Κῦρος οὕτως ἐτελεύτησεν, ἀνὴρ ὢν Περσῶν τῶν μετὰ Κῦρον τὸν ἀρχαῖον γενομένων ἄρχειν ἀξιώτατος. IV. 1 (I. 9, 1).

3. κράτιστος:

Ὁμολογεῖται πρὸς πάντων κράτιστος δὴ γενέσθαι θεραπεύειν (τοὺς φίλους). IV. 20 (I. 9, 20).

4. στυγνός:

Καὶ ὁρᾶν στυγνὸς ἦν. V. 51 (II. 6, 9).

5. δύνατός:

Αρχειν δὲ καλῶν μὲν καὶ ἀγαθῶν δυνατὸς ἦν. V. 61 (II. 6, 19).

6. δεινός:

Κἀγὼ ὑμᾶς τοὺς Ἀθηναίους ἀκούω δεινοὺς εἶναι κλέπτειν τὰ δημόσια. VIII. 74 (IV. 6, 16).

7. ἐπιτήδειος:

Ἀλλὰ χωρίων ἐπιτηδείων ὑμῖν ἐπιτίθεσθαι ἀπορεῖν ἄν σοι δοκοῦμεν; V. 18 (II. 5, 18).

Der Infinitiv (ohne Artikel) als Ergänzung bei den Verben übergeben etc. zur Angabe des Zweckes:

Τοῦτον γὰρ πρῶτον μὲν ὁ ἐμὸς πατὴρ ἔδωκεν ὑπήκουν εἶναι ἐμοί. II. 32 (I. 6, 6).

Οὐδ' ὣς ἐξήχθη διώκειν. III. 41 (I. 8, 21).

Αὗται (αἱ σκηναί) γὰρ αὖ ὄχλον παρέχουσιν ἄγειν. VI. 73 (III. 2, 27).

Οἱ δὲ τοὺς ἀσθενοῦντας τούτοις παρέδοσαν κομίζειν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. VIII. 44 (IV. 5, 22).

Καὶ τῷ κωμάρχῃ ἐδίδοσαν λαμβάνειν, ὅ τι βούλοιτο. VIII. 54 (IV. 5, 32).

Καὶ ἵππον, ὃν εἰλήφει, παλαίτερον δίδωσι τῷ κωμάρχῃ ἀναθρέψαντι καταθῦσαι. VIII. 57 (IV. 5, 35).

Τοῦτον δ' Ἐπισθένει Ἀμφιπολίτῃ δίδωσι φυλάττειν. VIII. 59 (IV. 6, 1).

§. 224. Der Infinitiv mit dem Artikel.

1. Nominativ:

Τὸ μὲν τὰ μεγάλα νικᾶν τοὺς φίλους εὖ ποιοῦντα οὐδὲν θαυμαστόν (ἐστιν). IV. 24 (I. 9, 24).

Τῶν μὲν γὰρ νικώντων τὸ κατακαίνειν, τῶν δὲ ἡττωμένων τὸ ἀποθνῄσκειν ἐστίν. VI. 85 (III. 2, 39).

Überdies: IV. 27 (I. 9, 27); V. 15 (II. 5, 15); V. 22 (II. 5, 22).

2. Genetiv:

Καὶ αὕτη αὖ ἄλλη πρόφασις ἦν αὐτῷ τοῦ ἀθροίζειν στράτευμα. I. 7 (I. 1, 7).

Überdies: II. 7 (I. 4, 17); III. 19 (I. 7, 19); V. 51 (II. 6, 29 [30]); VI. 17 (III. 1, 18).

3. Dativ:

Μένων ἠγάλλετο τῷ ἐξαπατᾶν δύνασθαι, τῷ πλάσασθαι ψευδῆ, τῷ φίλους διαγελᾶν. V. 68 (II. 6, 26).

(Ἐνόμιζε) τὸν κάλλιστον κόσμον τῷ νικᾶν πρέπειν. VI. 53 (III. 2, 7).

4. Accusativ:

Καὶ φοβούμενος μᾶλλον ἦν φανερὸς τὸ ἀπεχθάνεσθαί τοῖς στρατιώταις ἢ οἱ στρατιῶται τὸ ἀπιστεῖν αὐτῷ. V. 61 (II. 6, 19).

Überdies: V. 69 (II. 6, 27); VI. 65 (III. 2, 19).

5. Mit Präpositionen:

a) πρός:

(Ἔχομεν) τοσούτους πόρους πρὸς τὸ ὑμῖν πολεμεῖν. V. 20 (II. 5, 20).
Überdies: V. 62 (II. 6, 20); VIII. 83 (IV. 6, 25).

b) ὑπὸ:

Οἵτινες δὲ ἢ ὑπὸ τῆς πόλεως τεταγμένοι ἢ ὑπὸ τοῦ δεῖσθαι ἢ ἄλλῃ τινὶ ἀνάγκῃ κατεχόμενοι παρείησαν αὐτῷ, σφόδρα πειθομένοις ἐχρῆτο. V. 55 (II. 6, 13).

c) ἐπὶ und διά:

Ἐπὶ δὲ τὸ κατεργάζεσθαι, ὧν ἐπιθυμοίη, συντομωτάτην ᾤετο ὁδὸν εἶναι διὰ τοῦ ἐπιορκεῖν τε καὶ ψεύδεσθαι καὶ ἐξαπατᾶν. V. 64 (II. 6, 22).

d) εἰς:

Συνωφελοῦσι δ' οὐδὲν (αἱ σκηναὶ) οὔτε εἰς τὸ μάχεσθαι οὔτε εἰς τὸ τὰ ἐπιτήδεια ἔχειν. VI. 73 (III. 2, 27).

e) διά:

Διὰ γὰρ τὸ στενὴν εἶναι τὴν ὁδὸν ὅλην τὴν ἡμέραν ἡ ἀνάβασις αὐτοῖς ἐγένετο. VII. 9 (IV. 1, 10).

Absoluter Infinitiv:

Συμβουλεύω ἐγὼ τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐκποδὼν ποιεῖσθαι ὡς τάχιστα, ἵνα σχολὴ ᾖ ἡμῖν τὸ κατὰ τοῦτον εἶναι τοὺς ἐθελοντὰς φίλους εὖ ποιεῖν. II. 35 (I. 6, 9).
Ἄνευ γὰρ ἀρχόντων οὐδὲν ἂν οὔτε καλὸν οὔτε ἀγαθὸν γένοιτο ὡς μὲν συνελόντι εἰπεῖν οὐδαμοῦ, ἐν δὲ δὴ τοῖς πολεμικοῖς παντάπασιν. VI. 37 (III. 1, 38).
Ὀπισθοφυλακοῖμεν δ' ἡμεῖς οἱ νεώτατοι ἐγὼ καὶ Τιμασίων τὸ νῦν εἶναι. VI. 83 (III. 2, 37).

Der Infinitiv mit ἄν. §. 230.

1. Entspricht dem Potential der Gegenwart:

Οἶδα γὰρ ὑμῖν Μύσους λυπηροὺς ὄντας, οὓς νομίζω ἂν σὺν τῇ παρούσῃ δυνάμει ταπεινοὺς ἡμῖν παρασχεῖν. V. 13 (II. 5, 13).
Ἀκούω καὶ ἄλλα ἔθνη πολλὰ τοιαῦτα εἶναι, ἃ οἶμαι ἂν παῦσαι ἐνοχλοῦντα ἀεὶ τῇ ὑμετέρᾳ εὐδαιμονίᾳ. V. 13 (II. 5, 13).
Ἀλλὰ χωρίων ἐπιτηδείων ὑμῖν ἐπιτίθεσθαι ἀπορεῖν ἄν σοι δοκοῦμεν; V. 18 (II. 5, 18).
Τί ἂν οἰόμεθα παθεῖν; VI. 16 (III. 1, 17).
Οὗτος εἶπεν, ὅτι φλυαροίη, ὅστις λέγοι ἄλλως πως σωτηρίας ἂν τυχεῖν ἢ βασιλέα πείσας. VI. 25 (III. 1, 26).
Καὶ νῦν πρῶτον οἶμαι ἂν ὑμᾶς μέγα ὠφελῆσαι τὸ στράτευμα. VI. 37 (III. 1, 38).
Οἶμαι ἂν ὑμᾶς πάνυ ἐν καιρῷ ποιῆσαι. VI. 38 (III. 1, 39).
Οἶμαι γὰρ ἂν ἡμᾶς τοιαῦτα παθεῖν, οἷα τοὺς ἐχθροὺς οἱ θεοὶ ποιήσειαν. VI. 49 (III. 2, 3).

2. Entspricht dem Potential der Vergangenheit:

Λαβόντες τοὺς ἄρχοντας ἀναρχίᾳ ἂν καὶ ἀταξίᾳ ἐνόμιζον ἡμᾶς ἀπολέσθαι. VI. 75 (III. 2, 29).

Δοκοῦμεν δ' ἄν μοι ταύτῃ προσποιούμενοι προσβαλεῖν ἐρημιοτέρῳ ἂν τῷ ὄρει χρῆσθαι. VIII. 71 (IV. 6, 13).

§. **225.** Particip.

§. **226.** *A)* Attributiv:

Καὶ γὰρ ὁ Κῦρος ἀπέπεμπε τοὺς γιγνομένους δασμοὺς βασιλεῖ ἐκ τῶν πόλεων. I. 8 (I. 1, 8).

Ἐπολέμει τοῖς Θρᾳξὶ τοῖς ὑπὲρ Ἑλλήσποντον οἰκοῦσι. I. 9 (I. 1, 9).

Ἐκάλεσε δὲ καὶ τοὺς Μίλητον πολιορκοῦντας. I. 13 (I. 2, 2).

Σὺν τοῖς παροῦσι τῶν πιστῶν ἧκεν. II. 24 (I. 5, 15).

Πρὸ δὲ αὐτῶν ἅρματα διαλείποντα συχνὸν ἀπ' ἀλλήλων τὰ δὴ δρεπανηφόρα καλούμενα. III. 30 (I. 8, 10).

Πάνυ ὀλίγοι ἀμφ' αὐτὸν κατελείφθησαν, σχεδὸν οἱ ὁμοτράπεζοι καλούμενοι. III. 45 (I. 8, 25).

Ἠισχύνετο μᾶλλον τοὺς στρατιώτας ἢ οἱ ἀρχόμενοι ἐκεῖνον. V. 61 (II. 6, 19).

Ἡμῖν ὁρῶσι τὰ παρόντα ἔδοξε καὶ αὐτοῖς συνελθεῖν καὶ ὑμᾶς παρακαλέσαι. VI. 33 (III. 1, 34).

Νῦν τοίνυν ἀπιόντας ποιεῖν δεῖ τὰ δεδογμένα. VI. 85 (III. 2, 39).

Τῶν δὲ ἄλλων στρατιωτῶν οἱ μὴ δυνάμενοι διατελέσαι τὴν ὁδὸν ἐνυκτέρευσαν ἄσιτοι καὶ ἄνευ πυρός. VIII. 33 (IV. 5, 11).

Überdies noch 167 andere Beispiele.

§. **227.** *B)* Appositiv:

1. Temporal:

Ἡ δὲ μήτηρ ἐξαιτησαμένη αὐτὸν ἀποπέμπει πάλιν ἐπὶ τὴν ἀρχήν. I. 3 (I. 1, 3).

Ὁ δὲ ἀπῆλθε κινδυνεύσας καὶ ἀτιμασθείς. I. 4 (I. 1, 4).

Συλλέξας στράτευμα ἐπολιόρκει Μίλητον. I. 7 (I. 1, 7).

Πρὸς δὲ βασιλέα πέμπων ἠξίου δοθῆναι οἱ ταύτας τὰς πόλεις. I. 8 (I. 1, 8).

(Κλέαρχος) λαβὼν τὸ χρυσίον στράτευμα συνέλεξεν. I. 9 (I. 1, 9).

Πρόξενον ξένον ὄντα ἐκέλευσε λαβόντα ἄνδρας ὅτι πλείστους παραγενέσθαι. I. 11 (I. 1, 11).

Τισσαφέρνης δὲ κατανοήσας ταῦτα καὶ μείζονα ἡγησάμενος εἶναι ἢ ὡς ἐπὶ Πισίδας τὴν παρασκευὴν πορεύεται ὡς βασιλέα, ᾗ ἐδύνατο τάχιστα ἱππέας ἔχων ὡς πεντακοσίους. I. 15 (I. 2, 4).

Καὶ Κῦρος μεταπεμψάμενος τοὺς στρατηγοὺς ἔλεγεν. II. 1 (I. 4, 11).

Ἀναβαίνει οὖν ὁ Κῦρος λαβὼν Τισσαφέρνην ὡς φίλον καὶ τῶν Ἑλλήνων ἔχων ὁπλίτας ἀνέβη τριακοσίους. I. 2 (I. 1, 2).

Ὁ δὲ Ξενοφῶν ἔχων τοὺς ὀπισθοφύλακας ἐδεῖτο αὐτῶν μὴ ἀπολείπεσθαι καὶ τελευτῶν ἐχαλέπαινεν. VIII. 38 (IV. 5, 16).

Überdies noch 448 andere Beispiele.

2. Causal und final:

Ὁ δὲ πείθεται καὶ συλλαμβάνει τὸν Κῦρον ὡς ἀποκτενῶν. I. 3 (I. 1, 3).

Ὁ δὲ Κῦρος ὑπολαβὼν τοὺς φεύγοντας συλλέξας στράτευμα ἐπολιόρκει Μίλητον. I. 7 (I. 1, 7).

Παρύσατις μὲν δὴ ἡ μήτηρ ὑπῆρχε τῷ Κύρῳ φιλοῦσα αὐτὸν μᾶλλον ἢ τὸν βασιλεύοντα Ἀρταξέρξην. I. 4 (I. 1, 4).

Πρόξενον ἐκέλευσε παραγενέσθαι ὡς εἰς Πισίδας βουλόμενος στρατεύεσθαι. I 11 (I. 1, 11).

Τὴν πρόφασιν ἐποιεῖτο ὡς Πισίδας βουλόμενος ἐκβαλεῖν παντάπασιν ἐκ τῆς χώρας. I. 12 (I. 2, 1).

Ἐδόκει γὰρ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἕω ἥξειν βασιλέα σὺν τῷ στρατεύματι μαχούμενον. III. 1 (I. 7, 1).

Βασιλεὺς προσέρχεται ὡς εἰς μάχην παρεσκευασμένος. III. 21 (I. 8, 1).

(Κλέαρχος) ἔπεμψέ τινα ἐροῦντα, ὅτι συγγενέσθαι χρῄζει. V. 2 (II. 5, 2).

(Κλέαρχος) ἐξέπλει ὡς πολεμήσων τοῖς ὑπὲρ Χερρονήσου καὶ Περίνθου Θρᾳξίν. V. 44 (II. 6, 2).

Ἐκ τούτου καὶ ἐθανατώθη ὑπὸ τῶν ἐν Σπάρτῃ τελῶν ὡς ἀπειθῶν. V. 46 (II. 6, 4).

Andere Beispiele: I. 8 (I. 1, 8); I. 10 (I. 1, 10); II. 7 (I. 4 17); II. 12 (I. 5, 3); II. 22 (I. 5, 13); III. 3 (I. 7, 3) 2 Beispiele; III. 4 (I. 7, 4); III. 33 (I. 8, 13); III. 42 (I. 8, 22); III. 43 (I. 8, 24); IV. 29 (I. 9, 29); V. 3 (II. 5, 3); V. 5 (II. 5, 5); V. 28 (II. 5, 28); V. 34 (II. 5, 34) 2 Beispiele; V. 47 (II. 6, 5); V. 54 (II. 6, 12); V. 62 (II. 6, 20); VI. 1 (III. 1, 2); VI. 14 (III. 1, 15); VI. 16 (III. 1, 17); VI. 18 (III. 1, 19); VI. 28 (III. 1, 29); VI. 70 (III. 2, 24); VI. 75 (III. 2, 29); VII. 32 (IV. 2, 5); VII. 39 (IV. 2, 3); VII. 56 (IV. 3, 3) 2 Beispiele; VII. 60 (IV. 3, 7) 2 Beispiele; VII. 65 (IV. 3, 12); VII. 76 (IV. 3, 24); VII. 80 (IV. 3, 28); VIII. 19 (IV. 4, 18); VIII. 44 (IV. 5, 22); VIII. 75 (IV. 6, 17); IX. 13 (IV. 7, 13) 2 Beispiele; IX. 17 (IV. 7, 17); IX. 35 (IV. 8, 8); IX. 36 (IV. 8, 9).

3. Concessiv:

Ἐπεὶ δὲ εἶδον αὐτόν, οἵπερ πρόσθεν προσεκύνουν, καὶ τότε προσεκύνησαν καίπερ εἰδότες, ὅτι ἐπὶ θάνατον ἄγοιτο. II. 37 (I. 6, 11).

Καὶ βασιλεὺς δὴ τότε μέσον ἔχων τῆς αὑτοῦ στρατιᾶς ὅμως ἔξω ἐγένετο τοῦ Κύρου εὐωνύμου κέρατος. III. 42 (I. 8, 22).

Ἡδόμενος καὶ προσκυνούμενος ἤδη ὑπὸ τῶν ἀμφ' αὐτὸν οὐδ' ὡς ἐξήχθη διώκειν. III. 41 (I. 8, 21).

Οὐ τοσαῦτα πεδία ὁρᾶτε, ἃ ὑμεῖς φίλια ὄντα σὺν πολλῷ πόνῳ διαπορεύεσθε; V. 18 (II. 5, 18).

Φίλος ἐβούλετο εἶναι τοῖς μέγιστον δυναμένοις, ἵνα ἀδικῶν μὴ διδοίη δίκην. V. 64 (II. 6, 22).

Ἀποθνῃσκόντων τῶν συστρατήγων, ὅτι ἐστράτευσαν ἐπὶ βασιλέα σὺν Κύρῳ, ταὐτὰ πεποιηκὼς οὐκ ἀπέθανε. V. 70 (II. 6, 28 [29]).

Φοβούμενοι τὴν ὁδὸν καὶ ἄκοντες ὅμως οἱ πολλοὶ δι' αἰσχύνην καὶ ἀλλήλων καὶ Κύρου συνηκολούθησαν. VI. 9 (III. 1, 10).

Σύ γε οὐδὲ ὁρῶν γιγνώσκεις οὐδὲ ἀκούων μέμνησαι. VI. 26 (III. 1, 27).

(Ταῦτα) σὺ πάντα εἰδὼς τοὺς μὲν ἀμύνασθαι κελεύοντας φλυαρεῖν φῄς. VI. 28 (III. 1, 29).

Τότε ἄπειροι ὄντες αὐτῶν τό τε πλῆθος ἄμετρον ὁρῶντες ὅμως ἐτολμήσατε ἰέναι εἰς αὐτούς. VI. 62 (III. 2, 16).

Καὶ πολλαπλάσιοι ὄντες οὐ θέλουσι δέχεσθαι ὑμᾶς. VI. 62 (III. 2, 16).

4. Hypothetisch:

Ἔνθα δὴ Κῦρος δείσας, μὴ ὄπισθεν γενόμενος κατακόψῃ τὸ Ἑλληνικόν, ἐλαύνει ἀντίος. III. 43 (I. 8, 24).

Ἐν τῇ Κύρου ἀρχῇ ἐγένετο καὶ Ἕλληνι καὶ βαρβάρῳ μηδὲν ἀδικοῦντι ἀδεῶς πορεύεσθαι, ὅπῃ τις ἤθελεν. IV. 13 (I. 9, 13).

Οὗτος γὰρ ἐδόκει καὶ πρότερον πολλὰ ἤδη ἀληθεῦσαι τοιαῦτα, τὰ ὄντα τε ὡς ὄντα καὶ τὰ μὴ ὄντα ὡς οὐκ ὄντα. (Vgl. Hartel §. 232, 3, b). VIII. 16 (IV. 4, 16).

Κακῶς γὰρ τῶν ἡμετέρων ἐχόντων πάντες οὗτοι βάργαροι πολεμιώτεροι ἔσονται. II. 25 (I. 5, 16).

§. 228. *C)* Absolutes Particip:

1. Absoluter Genetiv:

(Κῦρος) παρήγγειλε τοῖς φρουράρχοις ἑκάστοις λαμβάνειν ἄνδρας Πελοποννησίους ὅτι πλείστους καὶ βελτίστους, ὡς ἐπιβουλεύοντος Τισσαφέρνους ταῖς πόλεσι. I. 6 (I. 1, 6).

Πρόξενον ἐκέλευσε παραγενέσθαι, ὡς πράγματα παρεχόντων τῶν Πισιδῶν τῇ ἑαυτοῦ χώρᾳ. I. 11 (I. 1, 11).

Ἀμφιλεξάντων δέ τι ἐνταῦθα τῶν τε Μένωνός του στρατιωτῶν καὶ τῶν Κλεάρχου ὁ Κλέαρχος κρίνας ἀδικεῖν τὸν τοῦ Μένωνος πληγὰς ἐνέβαλεν. II. 20 (I. 5, 11).

Ἄλλος δὲ λίθῳ καὶ ἄλλος (ἵησι), εἶτα πολλοί, κραυγῆς γενομένης. II. 21 (I. 5, 12).

Κακῶς γὰρ τῶν ἡμετέρων ἐχόντων πάντες οὗτοι βάρβαροι πολεμιώτεροι ἔσονται. II. 25 (I. 5, 16).

Ἅτε θεωμένων τῶν ἑταίρων πολλὴ φιλονεικία ἐγίγνετο. IX. 54 (IV. 8, 27).

a) Ἐντεῦθεν προϊόντων ἐφαίνετο ἴχνη ἵππων. II. 27 (I. 6, 1).

Οὕτω δ' ἐχόντων εἰκὸς τοῖς μὲν πολεμίοις ἐναντίους εἶναι τοὺς θεούς, ἡμῖν δὲ συμμάχους. VI. 56 (III. 2, 10).

b) Διπλάσιά τε ἐπιτήδεια ἔδει πορίζεσθαι καὶ φέρεσθαι πολλῶν τῶν ἀνθρώπων ὄντων. VII. 12 (IV. 1, 13).

c) Οἱ πολέμιοι στενῶν ὄντων τῶν χωρίων ἐγγὺς προσιόντες ἐτόξευον. VII. 15 (IV. 1, 16).

d) Ἐπεὶ δὲ μεταγνόντες πως οἱ ἔφοροι ἤδη ἔξω ὄντος ἀποστρέφειν αὐτὸν ἐπειρῶντο ἐξ Ἰσθμοῦ, ἐνταῦθα οὐκέτι πείθεται. V. 45 (II. 6, 3).

Andere Beispiele: II. 23 (I. 5, 14); II. 34 (I. 6, 8); II. 36 (I, 6. 10); III. 4 (I. 7, 4); IV. 8 (I. 9, 8); IV. 30 (I. 9, 30); V. 23 (II. 5, 23); V. 70 (II. 6, 28 [29]); VI. 7 (III. 1, 8); VI. 10 (III. 1, 11); VI. 55 (III. 2, 9) 2 Beispiele; VI. 57 (III. 2, 11); VI. 75 (III. 2, 29); VI. 86 (III. 3, 1); VII. 5 (IV. 1, 6); VII. 22 (IV. 1, 23) 2 Beispiele; VII. 26 (IV. 1, 27); VII. 70 (IV. 3, 17); VIII. 8 (IV. 4, 8); VIII. 11 (IV. 4, 11); VIII. 28 (IV. 5, 6); VIII. 31 (IV. 5, 9); VIII. 70 (IV. 6, 12); VIII. 74 (IV. 6, 16); IX. 3 (IV. 7, 3); IX. 25 (IV. 7, 25); IX. 40 (IV. 8, 13); IX. 48 (IV. 8, 21).

2. Absoluter Accusativ:

Η δὲ γνώμη ἦν ὡς εἰς τὰς τάξεις τῶν Ἑλλήνων ἐλῶντα καὶ διακόψοντα (ἅρματα δρεπανηφόρα). III. 30 (I. 8, 10).

Ἀλλὰ τί δὴ ἡμᾶς ἐξὸν ἀπολέσαι οὐκ ἐπὶ τοῦτο ἤλθομεν; V. 22 (II. 5, 22).

Ταῦτα οὖν φιλοπολέμου μοι δοκεῖ ἀνδρὸς ἔργα εἶναι, ὅστις ἐξὸν μὲν εἰρήνην ἔχειν ἄνευ αἰσχύνης καὶ βλαβῆς αἱρεῖται πολεμεῖν, ἐξὸν δὲ ῥᾳδυμεῖν βούλεται πονεῖν ὥστε πολεμεῖν, ἐξὸν δὲ χρήματα ἔχειν ἀκινδύνως αἱρεῖται πολεμῶν μείονα ταῦτα ποιεῖν. V. 48 (II. 6, 6).

Κατακείμεθα ὥσπερ ἐξὸν ἡσυχίαν ἄγειν. VI. 13 (III. 1, 13).

(Οἱ Ἕλληνες) ἑκόντες πένονται ἐξὸν αὐτοῖς τοὺς νῦν σκληρῶς ἐκεῖ (ἐν Ἑλλάδι) βιοτεύοντας ἐνθάδε (ἐν τῇ τῶν Περσῶν χώρᾳ) κομισαμένους πλουσίως ὁρᾶν. VI. 72 (III. 2, 26).

Δόξαν δὲ ταῦτα ἐκήρυξαν οὕτω ποιεῖν. VII. 12 (IV. 1, 13).

Καὶ κλέψαι δ' οὐκ ἀδύνατόν μοι δοκεῖ εἶναι, ἐξὸν μὲν νυκτὸς ἰέναι, ὡς μὴ ὁρᾶσθαι, ἐξὸν δὲ ἀπελθεῖν τοσοῦτον ὡς μὴ αἴσθησιν παρέχειν. VIII. 71 (IV. 6, 13).

D) Prädicatives Particip: §. **229.**

A) Bezogen auf das Subject:

1. Bei εἶναι und ἔχειν:

Καὶ ἔστιν οὕτως ἔχον. VI. 2 (IV. 1, 3).*)

Τοῦ Ξενοφῶντος ἐρωτῶντος, τί τὸ κωλῦον εἴη εἰσελθεῖν, εἶπεν ὁ Χειρίσοφος. IX. 4 (IV. 7, 4).

Αὐτὸ ἄν, ἔφη, τὸ δέον εἴη. IX. 7 (IV. 7, 7).

2. Verba mit dem Particip, die das Deutsche theils unpersönlich, theils durch den Infinitiv oder durch Adverbien übersetzt.

a) Verba, welche zufällig, dauernd, offen, heimlich etc. bedeuten:

τυγχάνειν:

Ὁ μὲν οὖν πρεσβύτερος παρὼν ἐτύγχανε. I. 1 (I. 1, 1).

Überdies; I. 9 (I. 1, 9); II. 17 (I. 5, 8); II. 23 (I. 5, 14); IV. 20 (I. 9, 20); IV. 31 (I. 9, 31); V. 37 (II. 5, 37); VI. 56 (III. 2, 10); VII. 23 (IV. 1, 24); VII. 31 (IV. 2, 4); VII. 36 (IV. 2, 10); VII. 64 (IV. 3, 11); IX. 53 (IV. 8, 26).

λανθάνειν:

Τοῦτο δ' αὖ οὕτω τρεφόμενον ἐλάνθανεν αὐτῷ τὸ στράτευμα. I. 9 (I. 1, 9).

Überdies: VII. 23 (IV. 1, 24).

---

*) Fehlt bei Weidner.

διαγίγνεσθαι:

Κρέα οὖν ἐσθίοντες οἱ στρατιῶται διεγίγνοντο. II. 15 (I. 5, 6).

Überdies: V. 47 (II. 6, 5); VIII. 27 (IV. 5, 5).

δῆλον εἶναι:

Τὸ δὲ σύμπαν δῆλος ἦν Κῦρος ὡς σπεύδων. II. 18 (I. 5, 9).

Überdies: V. 27 (II. 5, 27); V. 63 (II. 6, 21); VI. 15 (III. 1, 16). (Vgl. Hartel §. 229 A. 2, a, Anm. 1).

συνιδεῖν εἶναι:

Καὶ συνιδεῖν ἦν (ἡ ἀρχὴ) τῷ προσέχοντι τὸν νοῦν τῇ βασιλέως ἀρχῇ πλήθει μὲν χώρας καὶ ἀνθρώπων ἰσχυρὰ οὖσα. II. 18 (I. 5, 9).

φανερὸν γίγνεσθαι:

Τί οὖν ἀδικηθεὶς ὑπ' ἐμοῦ νῦν τὸ τρίτον ἐπιβουλεύων μοι φανερὸς γέγονας; II. 34 (I. 6, 8).

Überdies: IV. 16 (I. 9, 16); V. 40 (II. 5, 40).

φανερὸν εἶναι:

Φανερὸς δ' ἦν καί, εἴ τίς τι ἀγαθὸν ἢ κακὸν ποιήσειεν αὐτόν, νικᾶν πειρώμενος. IV. 11 (I. 9, 11).

Überdies: V. 61 (II. 6, 19); V. 65 (II. 6, 23); VI. 66 (III. 2, 20); VI 70 (III. 2, 24); VII. 76 (IV. 3, 24); VII. 85 (IV. 3, 33); VIII. 69 (IV. 6, 11).

φαίνεσθαι:

Οὐ γὰρ φθονῶν τοῖς φανερῶς πλουτοῦσιν ἐφαίνετο. IV. 19 (I. 9, 19).

Überdies: IV. 15 (I. 9, 15).

ἀφανῆ εἶναι:

Ἐπεὶ δὲ ᾤοντο ἀφανεῖς εἶναι ἀπιόντες, τότε ἀπῆλθον ἐπὶ τὸ δεῖπνον. VII. 31 (IV. 2, 4).

ἔνδηλον γίγνεσθαι:

Τούτῳ ἔνδηλος ἐγίγνετο ἐπιβουλεύων. V. 65 (II. 6, 23).

οἴχεσθαι:

Ὤιχετο πλέων εἰς Ἑλλήσποντον. V. 45 (II. 6, 3).

Πολλοὶ γὰρ τῶν μένειν τεταγμένων ᾤχοντο ἐπιμελόμενοι οἱ μὲν ὑποζυγίων, οἱ δὲ σκευῶν. VII. 82 (IV. 3, 30).

Überdies: VIII. 46 (IV. 5, 24); VIII. 57 (IV. 5, 35); VIII. 60 (IV. 6, 2); VIII. 80 (IV. 6, 22); IX. 14 (IV. 7, 14); IX. 27 (IV. 7, 27).

ἀποσπᾶν:

Πολὺ γὰρ ἀπέσπα φεύγουσα (ἡ στρουθός). II. 12 (I. 5, 3).

διατελεῖν:

Ἑπτὰ ἡμέρας πάσας μαχόμενοι διετέλεσαν. VII. 55 (IV. 3, 2).

b) Verba des Anfangens und Aufhörens:

ἄρχεσθαι (nur mit dem Infinitiv):

Τὸ ἐπιλειπόμενον (τοῦ στρατεύματος) ἤρξατο δρόμῳ θεῖν. III. 38 (I. 8, 18).

Überdies: VI. 26 (III. 1, 27); VI. 33 (III. 1, 34); VII. 46 (IV. 2, 20); VII. 80 (IV. 3, 28); VII. 82 (IV. 3, 30); IX. 7 (IV. 7, 7).

παύεσθαι:

Ἐγὼ μὲν οὖν οὔποτε ἐπαυόμην ἡμᾶς οἰκτείρων. VI. 18 (III. 1, 19).

Überdies: II. 12 (I. 5, 3); VI. 44 (III. 1, 45); VII. 31 (IV. 2, 4); VIII. 64 (IV. 6, 6).

παύειν:

(Τὰ ἔθνη) οἶμαι ἂν παῦσαι ἐνοχλοῦντα ἀεὶ τῇ ὑμετέρᾳ εὐδαιμονίᾳ. V. 13 (II. 5, 13).

c) Verba des Überlegenseins:

Καὶ εὐχὴν δέ τινες αὐτοῦ ἐξέφερον, ὡς εὔχοιτο τοσοῦτον χρόνον ζῆν, ἔστε νικῴη καὶ τοὺς εὖ καὶ τοὺς κακῶς ποιοῦντας ἀλεξόμενος. IV. 11 (I. 9, 11).

d) Verba der Gemüthsstimmung:

ἥδεσθαι:

Ἥδομαι ἀκούων σου φρονίμους λόγους. V. 16 (II. 5, 16).

ἄχθεσθαι:

Οὐδὲν ἤχθετο αὐτῶν πολεμούντων. I. 8 (I. 1, 8).

B. Das Particip bezogen auf das Subject oder Object:

a) Verba des Wahrnehmens:

ὁρᾶν:

Τῶν δὲ Μένωνος στρατιωτῶν ξύλα σχίζων τις εἶδε Κλέαρχον διελαύνοντα. II. 21 (I. 5, 12).

Überdies: IV. 13 (I. 9, 13); IV. 14 (I. 9, 14); IV. 19 (I. 9, 19); V. 3 (II. 5, 3); V. 11 (II. 5, 11); V. 18 (II. 5, 18); VII. 38 (IV. 2, 12); VII. 56 (IV. 3, 3); VII. 60 (IV. 3, 7); VII. 72 (IV. 3, 20); VII. 74 (IV. 3, 22); VII. 75 (IV. 3, 23); VII. 76 (IV. 3, 24); VII. 79 (IV. 3, 27); VIII. 84 (IV. 6, 26); IX. 12 (IV. 7, 12); IX. 13 (IV. 7, 13).

αἰσθάνεσθαι:

Ὡς ᾔσθετο Κῦρον πεπτωκότα, ἔφυγεν. IV. 31 (I. 9, 31).

Überdies: I. 7 (I. 1, 7); IV. 21 (I. 9, 21); V. 4 (II. 5, 4); VIII. 81 (IV. 6, 22)

εἰδέναι:

Οἶδα ἡμῖν ὅρκους γεγενημένους καὶ δεξιὰς δεδομένας μὴ ἀδικήσειν ἀλλήλους. V. 3 (II. 5, 3).

Überdies: V. 13 (II. 5, 13) 2 Beispiele; V. 66 (II. 6, 24); V. 28 (II. 5, 28); VI. 30 (III. 1, 31).

ἀκούειν:

Ὁρῶν δὲ ὁ Κλέαρχος τὸ μέσον στῖφος καὶ ἀκούων Κύρου ἔξω ὄντα τοῦ εὐωνύμου βασιλέα, ἀλλ' ὅμως οὐκ ἤθελεν ἀποσπάσαι ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τὸ δεξιὸν κέρας. III. 33 (I. 8, 13).

Mit dem Infinitiv: V. 13 (II. 5, 13); VI. 44 (III. 1, 45); VI. 81 (III. 2, 35); VIII. 57 (IV. 5, 35); VIII. 72 (IV. 6, 14); VIII. 74 (IV. 6, 16).

μανθάνειν (mit dem Inf.):

Εὐθὺς παῖδες ὄντες μανθάνουσιν ἄρχειν τε καὶ ἄρχεσθαι. IV. 4 (I. 9, 4).

πυνθάνεσθαι:

Πυνθάνεται Κῦρον προσελαύνοντα. IV. 16 (I. 9, 16).

b) Verba der Veranlassung einer Wahrnehmung:

καταλαμβάνειν:

Οἱ δ' ἔχοντες τὸν ἡγεμόνα καταλαμβανουσι τοὺς φύλακας ἀμφὶ πῦρ καθημένους. VII. 32 (IV. 2, 5).

Überdies: VI. 7 (III. 1, 8); VIII. 31 (IV. 5, 9); VIII. 73 (IV. 6, 15); VIII. 52 (IV. 5, 30).

ἐλέγχειν:

Ἔφη χρῆναι, οἳ ἂν ἐλεγχθῶσι διαβάλλοντες τῶν Ἑλλήνων, τιμωρηθῆναι. V. 27 (II. 5, 27).

§. **230.** *E)* Particip mit ἄν.

Αἰτεῖ τριῶν μηνῶν μισθὸν ὡς οὕτως περιγενόμενος ἂν τῶν ἀντιστασιωτῶν (potential). I. 10 (I. 1, 10).

Οἶδα ἀνθρώπους, οἳ ἐποίησαν ἀνήκεστα κακὰ τοὺς οὔτε μέλλοντας οὔτ' ἂν βουλομένους τοιοῦτον οὐδέν (potential). V. 5 (II. 5, 5).

Für die irreale Bedeutung fehlen Beispiele.

F) Verbaladjectiva:

1. Persönliche Construction:

Οἱ δὲ Θαψακηνοὶ ἔλεγον, ὅτι οὐπώποθ' οὗτος ὁ ποταμὸς διαβατὸς γένοιτο πεζῇ. II. 8 (I. 4, 18).

Οἱ δὲ ἄνδρες (Πέρσαι) καὶ τρωτοὶ καὶ θνητοὶ μᾶλλον ἡμῶν (sc. εἰσίν). VI. 22 (III. 1, 23).

Πάντες γὰρ ποταμοὶ προϊοῦσι πρὸς τὰς πηγὰς διαβατοὶ γίγνονται. VI. 68 (III. 2, 22).

Ἡμῖν οἶμαι πάντα ποιητέα (sc. εἶναι). VI. 34 (III. 1, 35).

Τὸ χωρίον αἱρετέον (sc. ἐστίν). IX. 3 (IV. 7, 3).

2. Unpersönliche Construction:

Ἱκανὸς (ἦν Κλέαρχος) ἐμποιῆσαι τοῖς παροῦσιν, ὡς πειστέον εἴη Κλεάρχῳ. V. 50 (II. 6, 8).

Αὐτὸς (ἔκρινεν) ἰτέον εἶναι. VI. 6 (III. 1, 7).

Ἀλλ' ὅπως τοι μὴ ἐπ' ἐκείνῳ (βασιλεῖ) γενησόμεθα, πάντα ποιητέον (ἐστίν). VI. 17 (III. 1, 18).

Οὐδ' ὣς ἡμῖν γε ἀθυμητέον (ἐστίν). VI. 69 (III. 2, 23).

Ἐδόκει δὴ τοῖς στρατηγοῖς διὰ τῶν ὀρέων πορευτέον εἶναι. VII. 1 (IV. 1, 2).*)

Μετὰ ταῦτα ἐδόκει πάλιν διασκηνητέον εἶναι εἰς στέγας. VIII. 14 (IV. 4, 14).

Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἐδόκει πορευτέον εἶναι. VIII. 23 (IV. 5, 1).

———

*) Fehlt bei Weidner.

Tabellarische Übersicht.

	Anzahl der Beispiele
A. Modi in einfachen (unabhängigen) Sätzen.	
Indicativ:	
Imperfect (ohne ἄν) bei Können und Müssen	1 *)
Indic. Aor. (ohne ἄν) mit ὀλίγου	1 *)
Indic. hist. Tempora (ohne ἄν) für unerfüllbar gedachte Wünsche	0
Indic. hist. Tempora mit ἄν als:	
a) Potential der Vergangenheit	1
b) Modus irrealis	2
c) ἄν iterativum	2
Conjunctiv:	
hortativus	3
prohibitivus	1
deliberativus	0
Optativ:	
Mit ἄν als Potential der Gegenwart	12
Ohne ἄν für erfüllbar gedachte Wünsche	4
Imperativ:	
Als Befehl	19
Als Verbot	1
B. Modi in zusammengesetzten Sätzen.	
Abhängige Aussagesätze:	
Mit den Modi der directen Rede nach einem Haupttempus	37
Mit dem Optativ als Stellvertreter des Indicativs nach einem Nebentempus	39
Mit den Modi der directen Rede nach einem Nebentempus	13

*) Ich zähle hier diese zwei Beispiele mit, trotzdem das erste in einem Relativsatze, das zweite in einem Gen. abs. vorkommt.

	Anzahl der Beispiele
Abhängige Fragesätze:	
Modi der directen Frage nach einem Haupttempus	23
Modi der directen Frage nach einem Nebentempus	13
Der Optativ als Stellvertreter der Modi der directen Frage nach einem Nebentempus	23
Causalsätze:	
Nach einem Haupttempus mit den Modi der unabhängigen Aussagesätze	10
Nach einem Nebentempus mit den Modi der unabhängigen Aussagesätze	10
Nach einem Nebentempus mit dem Optativ	1
Finalsätze:	
Nach einem Haupttempus mit dem Conjunctiv	15
Nach einem Nebentempus mit dem Optativ	23
Nach einem Nebentempus mit dem Conjunctiv	5
Assimilation des Modus bei einem Potential der Gegenwart .	1
ὡς ἄν mit dem Conjunctiv nach einem Haupttempus . . .	1
Sätze der Besorgnis:	
Nach einem Haupttempus der Conjunctiv	4
Nach einem Nebentempus der Optativ	4
Nach einem Nebentempus der Conjunctiv	1
Unabhängige Sätze, die eine Besorgnis ausdrücken	1
ὅπως mit dem Indic. futuri	7
Bedingungssätze:	
Realer Fall	29
Irrealer Fall	3
Eventueller Fall:	
A) Zukünftig	37
B) Iterativ:	
a) In unbestimmter Zeit	1
b) In der Vergangenheit	13
Potentialer Fall	11
Concessivsätze	3
Relativsätze:	
Begründende und erklärende	164

	Anzahl der Beispiele
Consecutive:	
a) Modi der Aussagesätze	5
b) Indic. futuri	0
c) Infinitiv	3
Finale	10
Hypothetische:	
A) Zukünftiger Fall	10
B) Iterativer Fall:	
a) In unbestimmter Zeit	6
b) In der Vergangenheit	26
Relative Anknüpfung	7
Consecutivsätze:	
Modi der Aussagesätze	23
Infinitiv	17
Temporalsätze:	
Mit dem Indicativ	112
Hypothetische:	
A) Zukünftiger Fall	7
B) Iterativer Fall:	
a) In unbestimmter Zeit	6
b) In der Vergangenheit	23
πρίν bei affirmativem Hauptsatze	13
πρίν bei negativem Hauptsatze	5
πρίν mit dem Inf. bei negativem Hauptsatze	1
Infinitiv:	
Accusat. c. infinitivo	95
Nominat. c. inf.	50
Das Subject des Infinitivs einem abhängigen Casus des reg. Verbums entnommen	8
Der Inf. ohne Artikel:	
Als Object bei den Verben »sagen« etc.	104
Als Object bei den Verben »wollen« etc.	106
Als Subject bei unpersönl. Verben und Ausdrücken	98
Als Ergänzung bei relativen Adjectiven	18
Zur Angabe des Zweckes bei »übergeben« etc.	7
Der Inf. mit dem Artikel	22

	Anzahl der Beispiele
Absoluter Inf.	3
Infinitiv mit ἄν	10
Participium:	
Attributiv	177
Temporal	458
Causal und final	54
Concessiv	11
Hypothetisch	4
Absoluter Genetiv	40
Absoluter Accusativ	7
Prädicativ:	
Bei εἶναι etc.	3
Bei anderen Verben	97
Mit ἄν	2
Verbaladjectiva:	
a) Persönlich construiert	5
b) Unpersönlich construiert	7

Ung.-Hradisch, am 4. Juni 1891.

Georg Schlegl.